

OKRESNÝ ÚRAD PREŠOV
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Námestie mieru 3, 080 01 Prešov

č.s. OU-PO-OSZP1-2022/061325-002

V Prešove, dňa 15. 12. 2022

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

Vec:

Zámer vyhlásenia zón Národného parku Poloniny a zmeny jeho hraníc a ochranného pásma a návrh Programu starostlivosti o Národný park Poloniny a jeho ochranné pásmo na roky 2023 – 2032

- oznamenie doručované verejnou vyhláškou

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 67 písm. p) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) v súlade s ustanovením § 50 ods. 1 a 2 zákona č. 543/2002 Z.z. a § 54 ods.20 zákona č. 543/2002 Z. z. týmto

o z n a m u j e

vlastníkom, správcom a nájomcom pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou a verejnosti združenej v občianskych združeniacach

- a) **zámer vyhlásiť zóny Národného parku Poloniny a zmeny jeho hraníc a ochranného pásma** podľa Projektu ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma (ďalej tiež i „zámer“), ktorý je zverejnený na
<https://nppoloniny.sopsr.sk/projekt-ochrany/>
a
- b) **návrh Programu starostlivosti o Národný park Poloniny a jeho ochranné pásmo na roky 2023 – 2032** (ďalej len „návrh program starostlivosti“), ktorý je zverejnený na
[https://nppoloniny.sopsr.sk/program-starostlivosti/.](https://nppoloniny.sopsr.sk/program-starostlivosti/)

Vyššie uvedený projekt ochrany, ako aj návrh programu starostlivosti, vypracovala ako odborne spôsobilá osoba podľa § 55 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. Správa Národného parku Poloniny so sídlom v Stakčíne (ďalej aj „Správa NP Poloniny“), v súčinnosti s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR). Projekt ochrany je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny pre vyhlásenie alebo zmenu chráneného územia. Program starostlivosti je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny, v ktorej sú uvedené údaje o území národného parku a jeho prírodných hodnotách, ciele ochrany a opatrenia starostlivosti, ako aj zásady a regulatívy využívania územia národného parku v nadväznosti na jednotlivé ekologicko-funkčné priestory a zóny.

OKRESNÝ
ÚRAD
PREŠOV

Telefón
+421/51/7082 291

Fax

-

E-mail
martin.kepic@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO

Územie NP Poloniny je chráneným územím od roku 1977, najprv ako chránená krajinná oblasť¹ (výmera 60 810 ha, resp. výmera ochranného pásma (OP) 30 100 ha), neskôr od roku 1997 ako národný park² (NP) (výmera 29 805,0514 ha, resp. výmera ochranného pásma 10 973,2893 ha). **Aktuálnym zámerom dôjde v súlade s § 17 ods. 1 písm. b) a § 19 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. k úprave hraníc NP Poloniny** (z 29 805,0514 ha na 30 548,9402 ha) a jeho OP (z 10 973,2893 ha na 10755,4574 ha). **K úprave hraníc a výmer došlo v dôsledku pričlenenia územia prírodnej rezervácie (PR) Rydošová k územiu národného parku.** Táto PR je v súčasnosti z väčej časti súčasťou územia Chránenej krajinnej oblasti Východné Karpaty. Rozloha PR Rydošová predstavuje 88,35 ha, pričom časť s výmerou 69,78 ha sa nachádza v kompetenčnom území Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky - Správy Chránenej krajinnej oblasti Východné Karpaty a časť s výmerou 18,57 ha v kompetenčnom území Správy NP Poloniny. PR Rydošová je súčasťou komponentu Udava - lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy. Práve z hľadiska zjednotenia manažmentu lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO bolo územie PR Rydošová zahrnuté do územia NP Poloniny, a po schválení zonácie bude spravované Správou NP Poloniny. **Ďalšie zmeny hraníc a výmer v jednotlivých zónach, resp. stupňoch ochrany vyplývajú zo spresňovania hraníc národného parku a jeho ochranného pásma a ich stotožnenia s aktuálnymi hranicami parciel v katastri nehnuteľnosti.** Hranice sa zároveň spresňovali tým spôsobom, že kde to bolo možné z hľadiska celistvosti zón sa upravili tak, aby viedli štátnymi pozemkami a podľa možností neboli zahrnuté, resp. boli mimo hranic vylúčené neštátne pozemky.

V súlade s § 30 zákona č. 543/2002 Z. z. sú na území NP Poloniny navrhnuté zóny A, B a C. Pri ich vylišovaní sa zohľadňovala prítomnosť biotopov, ich zachovalosť a vzácnosť, intenzita lesníckeho a poľnohospodárskeho využívania, rekreačno-športové a iné využívanie územia, ako aj výskyt zastavaných plôch, infraštruktúry, verejných zariadení a priestorov s iným funkčným zameraním. Zonácia rieši zároveň ochranu lesov, ktoré patria do svetového dedičstva UNESCO, a teda ochranu územia medzinárodného významu podľa § 28b ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.

Mapa navrhovaných hraníc národného parku, jeho zón a ochranného pásma ako aj mapa pozemkov v NP Poloniny podľa foriem vlastníctva sú prílohami tohto zámeru. Prílohami oznamenia sú aj **zoznamy dotknutých parciel a predmet ochrany** Národného parku Poloniny.

Opäťovným vyhlásením Národného parku Poloniny a ustanovením jeho zón bude zrušených týchto 23 chránených území nachádzajúcich sa na jeho území: národná prírodná rezervácia (NPR) Havešová, NPR Jarabá skala, NPR Pľaša, NPR Pod Ruským, NPR Rožok, NPR Stinská, NPR Stužica, prírodná rezervácia (PR) Bahno, PR Borsučiny, PR Borsukov vrch, PR Stinská slatina, PR Udava, PR Uličská Ostrá, PR Veľký Bukovec, PR Rydošová, PR Šipková, PR Bzaná, PR Gazdoráň, PR Grúnik, PR Hlboké, PR Ruské, PR Stružnická dolina a Prírodná pamiatka (PP) Ulička.

¹ Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 70/1977 Zb., ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Východné Karpaty

² Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 258/1997 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Poloniny

Podrobnejšie údaje o Národnom parku Poloniny, jeho zónach a jeho ochrannom pásme:

Výmera národného parku	30 548,9402 ha
Súpis krajov a okresov	Prešovský kraj: okres Snina
Katastrálne územia	Dara, Hostovice, Kalná Roztoka, Klenová, Kolbasov, Nová Sedlica, Osadné, Ostrožnica, Parihuzovce, Pčoliné, Príslop, Runina, Ruská Volová, Ruské, Ruský Potok, Smolník na Cirochou, Stakčín, Stakčínska Roztoka, Starina nad Cirochou, Topoľa, Ulič, Uličské Krivé, Veľká Poľana, Zboj, Zvala
Výmera zóny A – 5. stupeň ochrany	14 095,6368 ha
Charakteristika zóny, návrh využitia, opatrenia a rozsah obmedzení bežného obhospodarovania, ciele ochrany	<p>Lesy ponechané na samovoľný vývoj, kde bude zabezpečená ochrana prirodzených procesov v lesných porastoch bez zásahu človeka s dosiahnutím rôznejšej štruktúry porastov s výskytom pôvodných druhov drevín typických pre biotopy Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls4 (9180*) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva. Plánované opatrenia zabezpečia zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu aj na lesné biotopy viazaných druhov.</p> <p>Skalné a sutinové biotopy Sk2 (8220) Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou a Sk8 (8310) Ich ochrana v zóne A zabezpečí zachovanie a umožnenie prirodzených procesov tiež pre biotopy. Nesprístupnené jaskynné útvary a zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu na nich viazaných druhov.</p> <p>Pozemky charakteru nelesnej drevinovej vegetácie a lúčne biotopy. Ide o výmerou malé pozemky, ktoré sú roztrússene situované vo vnútri zóny A a boli do zóny A zaradené z dôvodu zabezpečenia celistvosti zóny. Na týchto lokalitách/pozemkoch budú činnosti vykonávané v zmysle opatrení pre dané predmety ochrany.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne A: ponechanie lesných porastov a biotopov bez zásahu.</p> <p>Ciele ochrany sú uvedené v projekte ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma</p> <p>Obmedzenia bežného obhospodarovania vyplývajú z piateho stupňa ochrany, t. j. ide o reguláciu činností a zákazy činností uvedené v § 16 zákona č. 543/2002 Z. z.</p>
Výmera zóny B – 4. stupeň ochrany	3 077,2400 ha
Charakteristika zóny, návrh využitia, opatrenia a rozsah obmedzení bežného obhospodarovania	Lesné porasty s osobitným režimom hospodárenia (s dôrazom na zachovanie priaznivého stavu biotopov druhov), kde lesohospodárske opatrenia budú zamerané len na zlepšenie drevinového zloženia a štruktúry v porastoch na stav blízky prírodnému lesu. Plánovanými

ohospodarovania, ciele ochrany	<p>opatreniami sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre biotopy Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo bukové lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls4 (9180*) Lipovo-javorové sútinové lesy, Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Sk2 (8220) Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou. Opatrenia zabezpečia zlepšenie stavu lesných biotopov a druhov na nich viazaných, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov.</p> <p>Plošne neveľké nelesné drevinové biotopy, lúky a pasienky a mokrade a slatiny, ktorých udržanie si vyžaduje pravidelnú starostlivosť (kosenie, výrubu náletových drevín, pastva, a pod.) v súlade s dotknutými predmetmi ochrany. Niektoré z týchto ploch sú v súčasnosti už v pokročilom štádiu sukcesie, kde návrat do východiskového stavu by bol veľmi ťažký a nákladný, v tomto prípade je potrebné na týchto plochách nechať prebehnúť sukcesiu až do koncového klimaxu.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne B: v lesných porastoch jemné spôsoby obhospodarovania bez realizovania obnovy zamerané na postupnú úpravu drevinového zloženia a vytvorenie diferencovanej štruktúry porastov blízkej prirodzeným, či prírodným lesom. Na plochách s výskytom lúčnych a travinno-bylinných spoločenstiev tradičné spôsoby obhospodarovania (kosenie, pasenie) za účelom zachovania alebo zlepšenia stavu biotopov tohto typu a druhov na nich viazaných. Ciele ochrany sú uvedené v projekte ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma</p> <p>Obmedzenia bežného obhospodarovania vyplývajú zo štvrtého stupňa ochrany, t. j. ide o reguláciu činností a zákazy činností uvedené v § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.</p>
Výmera zóny C – 3. stupeň ochrany	13 376,0634 ha
Charakteristika zóny, návrh využitia, opatrenia a rozsah obmedzení bežn. obhospodarovania, ciele ochrany	<p>Lesné porasty s prírode blízkym obhospodarovaním, s cieľom dosiahnuť rôznorodú priestorovú a vekovú štruktúru s výskytom typických druhov pre biotopy Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo bukové lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls4 (9180*) Lipovo-javorové sútinové lesy, Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov pri uplatňovaní princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa v prípade lesných biotopov.</p> <p>Plochy s nelesnou drevinovou vegetáciou, lúčne biotopy, lokality motýľov rodu Maculinea, mokrade a slatiny, skalné a sútinové biotopy Sk2 (8220) Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou a nelesné brehové porasty Br2 (3220) Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, Br 4 (3240) Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vŕbou sivou (Salix eleagnos) a Br6 (6430) Brehové porasty deväťsilov, či vodné biotopy Vo 2 (3150) Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition; a na ne viazané druhy, ktoré sú významné z hľadiska biologickej rozmanitosti.</p>

	<p>Antropogénne biotopy (cestné komunikácie, lesné cesty, lesné sklady, elektrovody, zastavané plochy, chaty, cintoríny v pásme hygienickej ochrany Vodárenskej nádrže Starina, bývalé záhrady, sady a nádvoria v pásme hygienickej ochrany Vodárenskej nádrže Starina), ktoré boli zahrnuté z dôvodu ucelenosť a praktického hľadiska do zóny C.</p> <p>Plánovanými opatreniami sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre lesné biotopy; pravidelným obhospodarovaním a jeho podporou zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu nelesných biotopov trvalých trávnych porastov a druhov na ne viazaných; zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenenúcej sa výmere a zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov. Prioritou manažmentu na lokalitách s výskytom motýľov rodu <i>Maculinea</i> je zlepšiť nepriaznivý stav týchto druhov vhodným manažmentom lokalít s ich výskytom.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne C: uplatňovanie princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa. Na plochách trvalých trávnych porastov pravidelné obhospodarovanie kosením, pasením, v prípade potreby mulčovaním a odstraňovaním náletových drevín. Na lokalitách s výskytom vzácných druhov motýľov rodu <i>Maculinea</i> realizovanie manažmentu podľa dokumentu Zásady manažmentu lokalít s výskytom modráčikov z rodu <i>Maculinea</i> (ŠOP SR, 2008), ktorý stanovuje vhodný spôsob a vhodné termíny pre jednotlivé druhy. Opatrenia sa budú realizovať s cieľom zachovať alebo postupne zlepšiť stav predmetov ochrany, ktoré sa tu vyskytujú.</p> <p>Ciele ochrany sú uvedené v projekte ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma</p> <p>Obmedzenia bežného obhospodarovania vyplývajú z tretieho stupňa ochrany, t. j. ide o reguláciu činností a zákazy činností uvedené v § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.</p>
Výmera ochranného pásma	10 755,4574 ha
Súpis krajov a okresov	Prešovský kraj: okres Snina
Katastrálne územia	Kolbasov, Nová Sedlica, Pčoliné, Príslop, Runina, Ruský Potok, Stakčín, Topoľa, Ulič, Uličské Krivé, Brezovec, Ubla, Zboj
Charakteristika, návrh využitia, opatrenia a rozsah obmedzení bežn. obhospodarovania	Lesné porasty s potrebou starostlivosti zameranej na ochranu biotopov a druhov, lesy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov vybraných druhov vtákov, trvalé trávne porasty a ostatné plochy, orná pôdy, sady, záhrady, vodné plochy a zastavané plochy a nádvoria. Obmedzenia bežného obhospodarovania vyplývajú z druhého stupňa ochrany, t. j. ide o reguláciu činností a zákazy činností uvedené v § 13 zákona č. 543/2002 Z. z.

Ekonomické zhodnotenie vplyvu uplatňovania obmedzení bežného obhospodarova-vania	Ekonomické zhodnotenie vplyvu uplatňovania obmedzení bežného obhospodarova-vania je uvedené v projekte ochrany Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma.
Možnosti riešenia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarova-vania	Náhrada za obmedzenie bežného obhospodarova-vania je v § 61 zákona č. 543/2002 Z. z.: <ol style="list-style-type: none"> zámena pozemku za iný vhodný pozemok vo vlastníctve štátu, ak je možná (§ 61a), nájom pozemku (§ 61b), výkup pozemkov do vlastníctva štátu (§ 61c), zmluvná starostlivosť (§ 61d) alebo finančná náhrada (§ 61e)

Podľa § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. **vlastník, správca a nájomca** dotknutého pozemku **má právo najneskôr do 30 dní** od doručenia oznámenia zámeru i návrhu programu starostlivosti alebo ich verejného oznámenia **okresným úradom v sídle kraja podať k nim písomné pripomienky okresnému úradu v sídle kraja.**

Vlastník dotknutého pozemku má právo v tej istej lehote sa vyjadriť k možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarova-vania podľa § 61 ods. 1 písm. a) až d) zákona č. 543/2002 Z. z..

Podľa § 54 ods.20 zákona č.543/2002 Z.z. je návrh programu starostlivosti o národný park vždy súčasťou zámeru na vyhlásenie zón národného parku (§ 50 ods.1 zákona č. 543/2002 Z.z.) a návrh programu starostlivosti o národný park a jeho ochranné pásmo orgán ochrany prírody písomne oznámi vlastníkovi, správcovi a nájomcovi dotknutého pozemku, ktorého možno zistiť z evidencie v katastri nehnuteľností.

Nakol'ko je zámerom dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov a ich pobyt nie je známy, je oznámenie doručené verejnou vyhláškou. Ak ide o pozemkové spoločenstvo, oznámenie sa v súlade s § 50 ods. 1 a § 54 ods. 20 zákona č.543/2002 Z.z. doručí aj jeho štatutárnemu orgánu.

Okresný úrad v sídle kraja na základe vyššie uvedeného:

- oznamuje možnosť zaslať v súlade s § 50 ods. 4 a § 54 ods. 20 zákona č. 543/2002 Z.z. okresnému úradu v sídle kraja pripomienky k zámeru vyhlásiť Národný park Poloniny, jeho zóny a jeho ochranné pásmo a pripomienky k návrhu programu starostlivosti o Národný park Poloniny a jeho ochranné pásmo. Lehota na zaslanie pripomienok je 30 dní od doručenia tohto oznámenia. Adresa na zaslanie pripomienok – Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov.

Pri doručení tohto oznámenia verejnou vyhláškou sa za deň doručenia považuje 15. deň jej vyvesenia na úradnej tabuli *okresného úradu v sídle kraja* a na dočasných úradných tabuliach dotknutých obcí.

Okresný úrad v sídle kraja upozorňuje, že **vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov**, ktorí sú dotknutí podmienkami ochrany určenými v zámere (podmienky ochrany vyplývajú zo stupňa územnej ochrany navrhovaných zón NP Poloniny a jeho ochranného pásmá), sú povinní odo dňa oznámenia zámeru až do vyhlásenia zón Národného parku Poloniny a zmeny jeho hranice a hranice jeho ochranného pásmá **bezodkladne informovať o plánovaných činnostiach, ktoré môžu byť v rozpore s podmienkami ochrany určenými v zámere**. Nesplnenie oznamovacej povinnosti podľa § 50 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. je protiprávnym konaním podľa § 90 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z., resp. § 92 ods. 1 písm. j) zákona č. 543/2002 Z. z.

Okresný úrad Prešov
Pôdbor starostlivosti o životné prostredie
Námestie mieru 3
080 01 Prešov
- 4 -

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA
vedúci odboru

Vzhľadom na veľký rozsah sú všetky prílohy zverejnené na stránke okresného úradu v sídle kraja:

<https://www.minv.sk/?okresne-urady-klientske-centra&urad=52&odbor=10&sekcia=uradna-tabula#popis>

Prílohy oznámenia

1. zoznam parciel, ktoré celé alebo časťou zasahujú do Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásmá podľa evidencie katastra nehnuteľností - registra „C“ a registra „E“, (stav k 31.10.2022)
2. predmet ochrany Národného parku Poloniny
3. mapa priebehu hranice Národného parku Poloniny, jeho ochranného pásmá a zón
4. mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva Národného parku Poloniny

Doručí sa

Zámer vyhlásenia zón Národného parku Poloniny a zmeny jeho hraníc a ochranného pásmá a návrh Programu starostlivosti o Národný park Poloniny a jeho ochranné pásmo na roky 2023 – 2032 sa doručuje **vlastníkom, správcom, nájomcov pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou** a verejnosti združenej v občianskych združeniach formou verejnej vyhlášky, a to jej vyvesením po dobu 15 dní na úradnej tabuli Okresného úradu Prešov a tiež na elektronickej tabuli úradu a zároveň i vyvesením verejnej vyhlášky na úradných tabuliach dotknutých obcí.

Vyvesené dňa: 15.12.2022

Zvesené dňa:

Pečiatka, podpis odboru
Okresný úrad Prešov
Námestie mieru 3
080 01 Prešov
- 3 -

Pečiatka, podpis: